Parchetul de pe lângă
Tribunalul Bucureşti
Nr. GP0/I-1/2021

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 1 Bucureşti
Nr. 27. APR. 2021
*** 20078

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 2 Bucureşti
Nr. 32323/15.04.2021

***

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 3 Bucureşti
Nr. 34855/16.04.2021

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 4 Bucureşti
Nr. 16402/16.04.2021

***

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 5 Bucureşti
Nr. 4771/16.04.2021.

***

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 6 Bucureşti
Nr. DI 7072/21.04.2021

PROTOCOL
între Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti şi direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului sectoarele 1,2,3,4,5,6 Bucureşti privind cooperarea în cauzele având ca obiect infracţiuni contra libertăţii şi integrităţii sexuale comise asupra minorilor

Capitolul I – Preambul

Art. 1 – Justificarea protocolului

(1) La nivelul organelor de urmărire penală de pe raza mun. Bucureşti se înregistrează anual un număr semnificativ de cauze având ca obiect infracţiuni contra

libertăţii şi integrităţii sexuale prevăzute de art. 218-223 C.p. (denumite în continuare *abuzuri sexuale*) comise asupra minorilor, victimele provenind atât din comunitate, cât şi din sistemele de protecţie socială.

(2) Cercetarea penală a abuzurilor sexuale comise asupra minorilor prezintă particularităţi în raport cu alte infracţiuni contra persoanei, în special datorită nivelului de dezvoltare a victimei, ceea ce impune folosirea unor metode speciale şi instrumente fundamentate ştiinţific în activităţile de audiere a minorilor şi de efectuare a unor procedee probatorii specifice.

(3) În acelaşi timp, pe lângă activitatea specifică de urmărire penală având ca obiectiv aflarea adevărului cu privire la faptele sesizate, asigurându-se drepturile şi garanţile procesuale ale părţilor şi subiecţilor procesuali, se relevă necesitatea protejării emoţionale a minorului victimă, în special pentru a evita victimizarea secundară a acestuia şi pentru a se asigura reabilitarea psihologică şi reintegrarea socială.

(4) În acest context, având în vedere, pe de-o parte, atribuţiile funcţionale ale parchetului şi, pe de altă parte, atribuţiile funcţionale ale direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, justificat de necesitatea organizării şi desfăşurării unor acţiuni integrate pentru îndeplinirea în mod eficient a atribuţiilor specifice prevăzute de lege în ceea ce priveşte aflarea adevărului în cauzele penale şi asigurarea respectării drepturilor minorilor victime, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti şi Direcţiile Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sectoarele 1, 2, 3, 4, 5, 6 Bucureşti (în continuare, D.G.A.S.P.C. -uri) convin încheierea prezentului protocol de cooperare.

Art. 2 – Părţile

Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti – cu sediul în Bucureşti str. Scaune nr. 1-3, sector 3, reprezentat de prim-procuror Bogdan-Silviu Staicu;

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 1 Bucureşti – reprezentată de Director general Mariana Ţâţan;

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 2 Bucureşti - reprezentată de Director general Florin-Ştefan Vasile;

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 3 Bucureşti - reprezentată de Director general Mihaela Ungureanu;

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 4 Bucureşti - reprezentată de Director general Dragoş-Vasile Pelmuş;

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 5 Bucureşti - reprezentată de Director executiv Maria-Cristina Titea;

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 6 Bucureşti - reprezentată de Director general Gabriela Schmutzer;

Art. 3 - Temeiul legal

(1) La încheierea prezentului protocol sunt avute în vedere jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului (în special cauzele M.G.C. împotriva României

din data de 15 martie 2016, I.C. împotriva României din data de 24 mai 2016 şi E.B. împotriva României din data de 19 martie 2019), actele normative europene (Directiva 2011/93/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor şi a pornografiei infantile; Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea şi protecţia victimelor criminalităţii) precum şi reglementările interne de transpunere a acestora, în special, următoarele dispoziţii legale ce stabilesc obligaţii în sarcina instituţiilor semnatare:

a) Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală cu modificările şi competările ulterioare;

b) Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii şi protecţiei victimelor infracţiunilor;

c) Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului;

d) H.G. nr. 49/2011 - Anexa 2 - Metodologia cadru privind prevenirea şi intervenţia în echipă multidisciplinară şi în reţea în situaţiile de violenţă asupra copilului şi de violenţă în familie din 19.01.2011;

e) H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare şi funcţionare a serviciilor publice de asistenţă socială şi a structurii orientative de personal.

Art. 4 – Scopul şi obiectivele

(1) Scopul protocolului este de a stabili modalităţile practice în care - pe parcursul urmăririi penale şi pentru o perioadă de timp corespunzătoare după încheierea acesteia - organele de urmărire penală şi direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului de pe raza mun. Bucureşti vor coopera în îndeplinirea sarcinilor legale corespunzătoare, pentru aflarea adevărului în cauzele privind abuzuri sexuale comise asupra minorilor şi pentru asigurarea asistenţei, sprijinului şi protecţiei minorilor victime ale abuzurilor sexuale.

(2) Obiectivele specifice ale protocolului sunt:

a) stabilirea modalităţilor de informare reciprocă referitoare la orice suspiciune privind existenţa unui abuz sexual comis asupra unui minor – modalitatea de formulare de către D.G.A.S.P.C.-uri a sesizării penale (plângere - art. 289 C.p.p.; denunţ – art. 290 C.p.p.; sesizări făcute de persoane cu funcţii de conducere şi alte persoane – art. 291 C.p.p.), respectiv, modalitatea în care organele de urmărire penală vor proceda la sesizarea/informarea D.G.A.S.P.C.-ului competent în temeiul art. 96 din nr. Legea 272/2004 şi art. 3 ind. 7 din Legea nr. 211/2004;

b) stabilirea modalităţii de cooperare în efectuarea procedeului probator al audierii minorului victimă a abuzului sexual – modalitatea de aplicare a dispoziţiilor art. 111 alin. 6 -9 C.p.p.;

c) stabilirea modalităţii în care organele de urmărire penală vor solicita iar D.G.A.S.P.C. -urile vor realiza evaluarea prevăzută de art. 3 ind. 7 – 3 ind. 9 din Legea nr. 211/2004 a minorului victimă a abuzului sexual;

d) stabilirea modalităţii de acordare a serviciilor de sprijin şi protecţie a copiilor victime ale abuzului sexual, pe parcursul urmăririi penale şi pe o perioadă de timp corespunzătoare după încheierea acesteia, în temeiul art. 3 ind. 1 alin. 3, art. 7 şi următ. din Legea nr. 211/2004;

e) stabilirea modalităţii de cooperare în asigurarea formării profesionale a personalului implicat direct în activitatea cu minorii victime ale abuzului sexual – obligaţie ce incumbă părţilor şi rezultă în mod specific din dispoziţiile art. 2 din Legea nr. 211/2004.

Art. 5 - Natura juridică a protocolului

(1) Protocolul reprezintă un acord pe care părţile şi-l asumă în mod voluntar, fără posibilitatea de a răspunde juridic exclusiv în temeiul dispoziţiilor acestuia, pentru dezvoltarea cadrului de cooperare în realizarea sarcinilor impuse de lege în domeniul prevenirii şi combaterii abuzurilor sexuale comise asupra minorilor.

Capitolul II - Obligaţiile părţilor

Secţiunea 1 - Obligaţiile D.G.A.S.P.C.-urilor

Art. 6 – Obligaţii referitoare la sesizarea abuzurilor sexuale

(1) D.G.A.S.P.C. -urile vor sesiza în cel mai scurt timp parchetul de pe lângă judecătoria de sector competent cu privire la orice suspiciune de abuz sexual comis asupra unui minor, ce va fi constatată în activitatea curentă.

(2) Sesizarea se va face prin una dintre modalităţile prevăzute de art. 289-291 C.p.p. la care vor fi ataşate toate înscrisurile relevante.

(3) După înregistrarea sesizării orice activitate ce poate interfera cu activităţile specifice urmăririi penale (interviu cu minorul sau familia acestuia etc.) va fi efectuată de D.G.A.S.P.C. numai cu acordul procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

Art. 7 – Obligaţii referitoare la audierea minorului victimă

(1) D.G.A.S.P.C.-urile vor lua măsurile necesare pentru desemnarea unor psihologi sau alţi specialişti în consilierea victimelor, specializaţi în audierea minorului victimă a abuzului sexual, care urmează să participe la audierea minorului în cursul urmăririi penale sau să efectueze audierea, potrivit solicitării procurorului sau organului de poliţie.

(2) Lista cu psihologii sau specialiştii în consilierea victimelor conţinând datele de contact ale acestora (telefon, adresă e-mail) va fi comunicată Parchetului de pe lângă Tribunalul Bucureşti. Orice modificare a listei va fi comunicată în cel mai scurt timp.

(3) D.G.A.S.P.C.-urile vor asigura formarea profesională corespunzătoare a psihologilor şi specialiştilor, în special, în vederea dobândirii şi dezvoltării competenţelor privind:

a) audierea copilului victimă a abuzului sexual prin însuşirea unui instrument ştiinţific de audiere (preferabil, protocolul NICHD);

b) rolul psihologului în procesul penal şi raportul acestuia cu organele judiciare.

(4) D.G.A.S.P.C.-urile din cadrul sectoarelor 1-6 vor coopera pentru dezvoltarea unui raport-standard ce va putea fi întocmit de psiholog sau specialist, la cererea procurorului, după participarea la audierea minorului victimă, şi care poate cuprinde toate constatările făcute de acesta referitoare la gradul de dezvoltare cognitivă al minorului, posibili indici de distorsionare a realităţii, indici de distres emotional, anxietate, depresie, dificultăţi de concentrare a atenţiei, posibile tulburări de comportament, concordanţă/discordanţă între limbaj verbal şi cel non-verbal / para-verbal etc.

(5) D.G.A.S.P.C.-urile vor lua măsuri pentru amenajarea la nivelul fiecărei unităţi a unei săli de audiere a minorului victimă a abuzului sexual.

Art. 8 – Obligaţii referitoare la evaluarea minorului victimă

(1) D.G.A.S.P.C.-urile vor lua măsurile necesare pentru desemnarea unor specialişti ce vor efectua, la solicitarea organelor de urmărire penală, evaluările psihosociale ale minorului victimă, în condiţiile şi în funcţie de criteriile prevăzute de art. 3 ind. 9 alin. 2 din Legea nr. 211/2004.

(2) D.G.A.S.P.C.-urile vor lua măsurile necesare pentru achiziţionarea unor instrumente necesare efectuării unor evaluări corespunzătoare, bine fundamentate ştiinţific (teste psihologice etc.) în vederea punerii la dispoziţia propriilor specialişti.

(3) D.G.A.S.P.C.-urile vor lua măsurile necesare pentru formarea profesională a propriilor specialişti în vederea dobândirii şi dezvoltării competenţelor de efectuarea a evaluării prin folosirea instrumentelor specifice.

(4) D.G.A.S.P.C.-urile din cadrul sectoarelor 1-6 vor coopera pentru dezvoltarea unei structuri-standard a raportului de evaluare care să cuprindă în mod efectiv toate criteriile prevăzute de lege (art. 3 ind. 9 art. 2 lit. a-h)

Art. 9 – Obligaţii referitoare la activitatea de sprijin şi protecţie acordate minorului victimă

(1) D.G.A.S.P.C.-urile vor urmări dezvoltarea capacităţii instituţionale proprii, eventual prin crearea de compartimente specializate în consiliere care să asigure consilierea victimelor minori potrivit disp. art. 7 alin. 4 lit. a-g din Legea 211/2004 şi Legii nr. 272/2004.

Secţiunea 2 - Obligaţiile Parchetului de pe lângă Tribunalul Bucureşti

Art. 10 – Obligaţii referitoare la informarea D.G.A.S.P.C.-urilor

(1) În cel mai scurt timp de la înregistrarea la parchet a unei cauze penale privind un presupus abuz sexual comis asupra unui minor, procurorul sau organul de poliţie va informa D.G.A.S.P.C.-ul în a cărui rază locuieşte minorul cu privire la existenţa cauzei penale precum şi cu privire la orice aspecte care să permită D.G.A.S.P.C.-ului îndeplinirea

sarcinilor specifice prevăzute de lege. Dispozițiile art. 6 alin. 3 din protocol se aplică în mod corespunzător.

(2) Pe parcursul urmăririi penale sau cel mai târziu la finalizarea acesteia, parchetul care instrumentează cauza va proceda la informarea D.G.A.S.P.C.-ului pe a cărei rază locuiește minorul cu privire la stadiul cercetărilor, respectiv, cu privire la soluția dispusă în cauză, comunicând totodată orice acte necesare în vederea asigurării corespunzătoare a serviciilor de sprijin și protecție pentru victimele infracțiunilor.

Art. 11 – Obligații referitoare la organizarea specifică a activității de urmărire penală a abuzurilor sexuale

(1) La nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul București – Secția de urmărire penală și la nivelul fiecărui parchet de pe lângă judecătoriile sectoarelor 1-6 vor fi desemnați între 3 și 5 procurori ce urmează a efectua sau a supraveghea urmărirea penală în cauzele având ca obiect infracțiuni împotriva libertății și integrității sexuale comise asupra minorilor.

(2) La nivelul fiecărei unități de parchet se va analiza oportunitatea ca acele cauze având ca obiect abuzuri să fie preluate, imediat după înregistrarea cauzei, în vederea efectuării urmăririi penale de către procurori.

(3) Parchetul de pe lângă Tribunalul București va analiza oportunitatea preluării de la parchetele de sector subordonate, în vederea efectuării urmăririi penale, a cauzelor complexe (de ex. cauze cu autor necunoscut; agresiuni multiple; victime multiple; victime cu vârsta până în 8 ani).

(4) Parchetul de pe lângă Tribunalul București va efectua demersurile necesare potrivit legii în vederea consolidării capacității Biroului de Agresiuni Sexuale din cadrul D.G.P.M.B. – Serviciul Omoruri prin încadrarea unui personal suficient și formarea profesională a acestuia, astfel încât toate cauzele având ca obiect infracțiuni împotriva libertății și integrității sexuale comise asupra minorilor să poată fi instrumentate, direct sau prin delegare dispusă de procuror, la nivelul acestei structuri.

(5) Parchetul de pe lângă Tribunalul București va efectua demersurile necesare potrivit legii în vederea desemnării la fiecare secție de poliție a 3 - 5 lucrători din cadrul birourilor de investigații criminale care urmează a instrumenta acest tip de cauze.

(6) Parchetul de pe lângă Tribunalul București va lua măsurile necesare pentru asigurarea formării profesionale a procurorilor anume desemnați în special în domeniul audierii copilului victimă și în domeniul protecției victimelor infracțiunilor.

(7) Parchetul de pe lângă Tribunalul București va lua măsurile necesare pentru organizarea corespunzătoare a activității de audiere a copilului victimă prin punerea la dispoziția organului de poliție sau procurorilor a camerei de audiere din incinta sediului propriu.

Art. 12 – Obligații referitoare la comunicarea oricăror date și informații necesare participării la audiere, efectuării evaluării și acordării de către D.G.A.S.P.C. -uri a serviciilor de sprijin și protecție a minorului victimă

(1) Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti va lua măsurile necesare în vederea valorificării rolului specialiştilor din cadrul D.G.A.P.S.C.-urilor şi folosirii expertizei acestora în domeniul audierii minorului şi evaluării victimelor.

(2) În acest scop Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti va lua măsurile necesare pentru punerea la dispoziţia specialiştilor din cadrul D.G.A.S.P.C., din oficiu sau la solicitarea acestora, în condiţiile legii, a tuturor datelor necesare în vederea participării eficiente la activitatea de audiere, în vederea efectuării evaluărilor şi a activităţilor de consiliere, sprijin şi protecţie a victimei.

Art. 13 – Obligaţii referitoare la sprijinirea formării profesionale a personalului D.G.A.S.P.C. -urilor

(1) La solicitarea D.G.A.S.P.C.–urilor Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti va asigura, în mod gratuit, prin intermediul unor procurori specializaţi, formarea profesională necesară psihologilor şi specialiştilor din cadrul D.G.A.S.P.C., pentru înţelegerea mecanismelor judiciare şi a rolului specialiştilor în procesul penal.

Capitolul III - Dispoziţii generale

Art. 14 – Implementarea şi monitorizarea protocolului

(1) Părţile convin constituirea un grup de lucru pentru evaluarea implementării sarcinilor din protocol din care va face parte câte un reprezentant al fiecărei instituţii semnatare.

(2) Grupul va fi convocat şi condus de către reprezentantul Parchetului de pe lângă Tribunalul Bucureşti şi se va reuni cel puţin o dată pe an pentru a analiza îndeplinirea sarcinilor din protocol, pentru a propune revizuirea, modificarea, completarea protocolului precum şi orice alte măsuri necesare realizării scopului şi obiectivelor acestuia.

(3) Modul de organizare şi funcţionare a grupului de lucru va fi decis prin acordul membrilor acestuia.

(4) Întâlnirea de constituire a grupului va avea loc în termen de 6 luni de la data semnării protocolului.

Art. 15 – Intrare în vigoare, durata, denunţarea unilaterală

(1) Protocolul intră în vigoare la data de 10 mai 2021 şi este încheiat pe o durată nedeterminată.

(2) Asumarea obligaţiilor din protocol poate fi denunţată unilateral oricând, de oricare dintre părţile semnatare, prin notificare simplă adresată celorlalte părţi, fără ca aceasta să poată atrage sancţiuni şi fără a exonera părţile de îndeplinirea sarcinilor prevăzute de lege.

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 1 Bucureşti

Director general
Mariana [redacted]

***

Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti

Pri[redacted]or

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 4 Bucureşti

Director general
Dragos-Vasile Pelmus

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 2 Bucureşti

Di[redacted]

***

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 5

Director[redacted]

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 3 Bucureşti

Director general
Mihael[redacted]

Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului sector 6 Bucureşti

Directo[redacted]eral
Gabriel[redacted]utzer